

Informatie 2-daagse training SAVRY en SAPROF-YV

Utrecht, 23 mei 2024

Versie: 1.0

Auteur(s): Anna Hulsebosch, Ed Hilterman & Michiel de Vries Robbé

DE INSTRUMENTEN

De instrumenten: SAVRY en SAPROF-YV

Het inschatten van het risico op toekomstig gewelddadig gedrag bij jongeren en jongvolwassenen is een essentieel onderdeel van het werk in de forensische jeugdzorg.

De **Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY)** is een risicotaxatie-instrument dat speciaal ontwikkeld is om het geweldsrisico bij adolescenten in te kunnen schatten. De SAVRY werkt volgens het gestructureerd klinisch oordeel. Het instrument bevat historische en dynamische factoren en kan daardoor ook gebruikt worden bij interventie- en behandelplanning en het bewaken van vooruitgang. Dit kan het formuleren van klinische behandelingsplannen, voorwaarden van toezicht in de maatschappij of planning van vrijlating/ontslag ondersteunen.

Het instrument is samengesteld uit 24 risicofactoren in drie risicodomeinen (Historisch, Sociaal/contextueel en Individueel) en zes beschermende factoren:

Risico- en beschermende factoren SAVRY	
Historische risicofactoren	Sociale/contextuele risicofactoren
1. Eerder gewelddadig gedrag	11. Omgang met delinquente leeftijdsgenoten
2. Eerder niet-gewelddadig gedrag	12. Afwijzing door leeftijdsgenoten
3. Jonge leeftijd bij eerste uiting gewelddadig gedrag	13. Ervaren stress en geringe copingvaardigheden
4. Zich onttrokken hebben aan toezicht / interventie	14. Geringe opvoedingsvaardigheden van de ouders
5. Eerdere zelfbeschadiging of suïcidepoging (afgelopen 12 maanden)	15. Gebrek aan steun van andere volwassenen
6. Getuige zijn geweest van geweld in het gezin	16. Achterstandsbuurt
7. Geschiedenis van mishandeling als kind	
8. Criminaliteit van de ouders/ verzorgers	
9. Vroege verstoring in gezinssituatie	
10. Geringe schoolprestaties	
Individuele risicofactoren	Beschermende factoren
17. Negatieve opvattingen	1. Prosociale betrokkenheid
18. Riskant gedrag / impulsiviteit	2. Ondersteuning door een ander
19. Problemen met middelengebruik	3. Duidelijk hechte band met ten minste één prosociale volwassene
20. Problemen met hanteren van boosheid	4. Duidelijk positieve houding tegenover interventie en gezag
21. Gebrek aan empathie / berouw	5. Duidelijk positieve gerichtheid op school

22. Aandachtstekort / hyperactiviteit	6. Veerkrachtige persoonlijkheid
23. Onvoldoende medewerking aan interventies	
24. Weinig interesse in / binding met school of werk	

Om goed zicht te krijgen op de situatie van de jongere wordt elke risicofactor gescoord op een drie-puntsschaal (laag/matig/hoog) én voorzien van een korte motivatie voor de score. In aanvulling op de risicofactoren omvat het instrument ook zes beschermende factoren die gescoord worden als 'aanwezig' of 'afwezig' op basis van het afgelopen jaar. Ook hier wordt per factor een korte argumentatie gegeven.

Met de SAVRY wordt voor elke jongere een risico-inschatting gemaakt op basis van de risico- en beschermende factoren, maar het instrument is hoofdzakelijk risicogericht.

Door risicogerichte instrumenten zoals de SAVRY in combinatie te gebruiken met de **Structured Assessment of Protective Factors for violence risk - Youth Version (SAPROF-YV)** wordt een meer gebalanceerde risicotaxatie verkregen. De SAPROF-YV is speciaal ontwikkeld voor het gestructureerd inschatten van beschermende factoren voor gewelddadig gedrag bij jongeren en jongvolwassenen. De SAPROF-YV bestaat uit 16 beschermende factoren in vier schalen: Veerkracht, Motivationaleel, Relationeel en Extern. Alle beschermende factoren van de SAPROF-YV zijn dynamisch en worden gescoord op een zeven-puntsschaal voor de komende periode. Ook hier wordt bij elke factor een argumentatie bij de toegekende score gegeven.

SAPROF - Youth Version items	
Veerkracht items	Motivationale items
1. Sociale competentie	5. Gerichtheid op de toekomst
2. Coping	6. Motivatie voor behandeling
3. Zelfcontrole	7. Houding tegenover afspraken en voorwaarden
4. Doorzettingsvermogen	8. Medicatie
	9. School / werk
	10. Vrijtijdsbesteding
Relationele items	Externe items
11. Ouders / verzorgers	14. Pedagogisch klimaat
12. Leeftijdgenoten	15. Hulpverlening
13. Andere ondersteunende relaties	16. Juridisch kader

Na het inschatten van de factoren wordt de beoordelaar gevraagd om de meest belangrijke beschermende factoren voor het beoordeelde individu in zijn of haar specifieke situatie te benoemen en om de belangrijkste interventiedoelen aan te geven. Doordat de SAPROF-YV factoren gescoord worden voor de toekomst, kunnen

de factoren indien wenselijk voor verschillende contexten naast elkaar beoordeeld worden.

Op basis van de bevindingen uit de SAVRY en de SAPROF-YV tezamen worden uiteindelijk goed onderbouwde eindconclusies getrokken over de hoogte van het risico en de meest waarschijnlijke risicoscenario's. Dit biedt vervolgens input voor het opstellen van gepersonaliseerde interventieplannen.

De SAVRY en SAPROF-YV kunnen worden gebruikt om een evenwichtige beoordeling van toekomstig gewelddadig gedrag bij jongeren te bewerkstelligen binnen de risicotaxatie in de forensische jeugdzorg. Ook daarbuiten (algemene psychiatrie, reclassering, gevangeniswezen, verslavingszorg, speciaal onderwijs, etc.) kunnen deze instrumenten waardevolle handvatten bieden voor het in kaart brengen van aanwezige of te ontwikkelen risico- en beschermende factoren bij jongeren en jongvolwassenen.

TRAINING SAVRY EN SAPROF-YV

Doelstellingen van de training

Na het volgen van de tweedaagse training 'In kaart brengen van risicofactoren en beschermende factoren met behulp van de SAVRY en de SAPROF-Youth Version' zijn deelnemers in staat om de SAVRY en de SAPROF-YV in de praktijk te gebruiken en zijn zij bekend met de recente literatuur over (het inschatten van) risicofactoren en beschermende factoren voor gewelddadig gedrag van jongeren en jongvolwassenen.

Inhoud van de training

De training is zoveel mogelijk praktisch van aard. Dit houdt in dat deelnemers oefenen met het toepassen van de SAVRY en SAPROF-YV aan de hand van een casus.

Het globale programma van de training ziet er als volgt uit:

DAG 1: SAVRY	
Ochtend (09.00 – 12.30 uur)	<ul style="list-style-type: none"> - Welkom en kennismaking - Presentatie risicotaxatie In het kort worden de theoretische en praktische achtergronden van risicotaxatie en risicohantering in het algemeen en van de SAVRY in het bijzonder toegelicht. - Kennismaking met de SAVRY De items van de SAVRY worden doorgesproken met de deelnemers. Voor een aantal items zal dit gebeuren aan de hand van een praktijksituatie.
Lunch (12.30 – 13.00 uur)	
Middag (13.00 – 16.30 uur)	<ul style="list-style-type: none"> - Risicotaxatie en risicohantering a.d.h.v. een casus Deze casus wordt tijdens de trainingsdag door de deelnemers ingevuld. Op interactieve wijze wordt de casus uitvoerig besproken. In de bespreking wordt aandacht besteed aan alle items van de SAVRY. - Ruimte voor vragen en evaluatie - Afsluiting

DAG 2: SAPROF-YV	
Ochtend (09.00 – 12.30 uur)	<p>- Introductie beschermende factoren De theoretische en praktische achtergronden van beschermende factoren in het algemeen en van de SAPROF-YV in het bijzonder worden toegelicht.</p> <p>- Kennismaking met de SAPROF-YV De items van de SAPROF-YV worden doorgesproken. Voor een aantal items zal dit gebeuren aan de hand van een praktijksituatie.</p>
Lunch (12.30 – 13.00 uur)	
Middag (13.00 – 16.30 uur)	<p>- Risicotaxatie en risicohantering a.d.h.v. een casus Dezelfde casus die is gebruikt op de eerste trainingsdag met de SAVRY wordt ook gebruikt bij de SAPROF-YV. Op deze wijze wordt duidelijker wat de toegevoegde waarde van de beschermende factoren is. De casus wordt uitvoerig met de deelnemers besproken. In de bespreking wordt aandacht besteed aan alle items van de SAPROF-YV, de risico-scenario's en het eindoordeel. Tevens wordt met de deelnemers een interventieplan uitgewerkt.</p> <p>- Ruimte voor vragen en evaluatie</p> <p>- Afsluiting</p>

De totale trainingstijd bedraagt 13 uur.

Trainingsmaterialen

Ter voorbereiding op de training ontvangen de deelnemers een aantal wetenschappelijke artikelen:

1. Kleeven, A.T.H., de Vries Robbé, M., Mulder, E.A., & Popma, A. (2020). Risk assessment in juvenile and young adult offenders: Predictive validity of the SAVRY and SAPROF-YV. *Assessment*, (29)2, 1-17.
<https://doi.org/10.1177/1073191120959740> (17 pagina's)
2. Hilterman, E.L.B., Bongers, I., Nicholls, T.L., & van Nieuwenhuizen, Ch. (2016). Identifying gender specific risk/need areas for male and female juvenile offenders: Factor analyses with the Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY). *Law and Human Behavior*, (40)1, 82-96.
<https://doi.org/10.1037/lhb0000158> (15 pagina's)
3. Viljoen, J.L. et al. (2019). Bridging risk assessments to case planning: Development and evaluation of an intervention- planning tool for adolescents on probation. *Criminal Justice and Behavior*, (46)11.
<https://doi.org/10.1177/0093854819873019> (24 pagina's)

Deelnemers bereiden zich voor door document 1 t/m 3 te lezen.
De voorbereidingstijd bedraagt ongeveer 4 uur.

In aanvulling hierop ontvangen deelnemers tijdens de training de volgende boeken:

Lodewijks, H., Doreleijers, T., de Rooter, C., & de Wit-Grouls, H. (2006). *SAVRY Handleiding voor de gestructureerde risicotaxatie van gewelddadig gedrag bij jongeren*. Zutphen: Rentray.

De Vries Robbé, M., Geers, M., Stapel, M., Hilterman, E., & de Vogel, V. (2014). *SAPROF Youth Version. Richtlijnen voor het beoordelen van beschermende factoren voor gewelddadig gedrag bij jeugd*. Utrecht: Uitgeverij SAPROF international.

Na afloop van de training ontvangen deelnemers de digitale versie van het scoringsformulier van de SAVRY en de SAPROF-YV.

TOELATING EN KWALIFICATIE

Toelatingseisen

De tweedaagse training 'In kaart brengen van risicofactoren en beschermende factoren met behulp van de SAVRY en de SAPROF-Youth Version' is toegankelijk voor:

- professionals met een afgeronde academische opleiding in één van de gedragswetenschappen (psychologie, (ortho)pedagogiek en psychiatrie);
- professionals met een afgeronde HBO-opleiding (SPH, MW of een aanverwante studierichting).

Te behalen kwalificatie en voorwaarden waaronder

Na succesvolle afronding van de training ontvangt de deelnemer een certificaat.

Stichting 180 heeft de training in mei 2024 ter accreditatie voorgelegd aan het Beroepsregister van SKJ. Naar verwachting is de training vanaf 1 september 2024 geaccrediteerd bij SKJ.

NIP/NVO-geaccrediteerde professionals kunnen een afzonderlijk SAVRY-certificaat ontvangen dat zij kunnen voorleggen aan het Accreditatiebureau NIP Kinder- en Jeugdpsycholoog (K&J) / NVO Orthopedagoog-Generalist (OG) (ID-nummer 515489). Hier is de SAVRY-training geaccrediteerd met het volgende aantal punten:

<u>Categorie</u>	<u>Accreditatiepunten</u>
K&J/OG herregistratie	7,0
K&J opleiding-diagnostiek	3,5

Tot slot

Nadere informatie over de inhoud van de training is te verkrijgen bij Anna Hulsebosch, (annahulsebosch@180.nl of 06-23623896).

Informatie over de eerstvolgende training en inschrijving is te verkrijgen bij het bedrijfsbureau van Stichting 180 (info@180.nl of 088-8800300).